

2.12.2025

Keski-Suomen hyvinvointialueen arviointimenettely, arviointiryhmän kokous nro 5

Aika 04.12.2025 klo 08.30–12.20

Paikka Microsoft Teams -kokous

Jäsenet lääketieteen tohtori Jaakko Herrala, puheenjohtaja
vs. hyvinvointialuejohtaja, sosiaali- ja terveystalvelujen toimialajohtaja, Kati Kallimo Keski-Suomen hyvinvointialue
hallitusneuvos Minna-Marja Jokinen, valtiovarainministeriö
johtaja Kirsu Kaikko, sosiaali- ja terveystalvelministeriö
strategia- ja ohjausyksikön johtaja Tiina Snellman, sisäministeriö
hankepäällikkö Hanna Nevala, asiantuntijasiihteeri, valtiovarainministeriö

Kutsutut asiantuntijat

aluehallituksen puheenjohtaja Jani Ylälehto, Keski-Suomen hyvinvointialue
konsernipalvelujen toimialajohtaja Lasse Leppä, Keski-Suomen hyvinvointialue
pelastusjohtaja Ville Mensala, Keski-Suomen hyvinvointialue (poistui klo 11:40)
pelastuspäällikkö Arto Ahlroos, Keski-Suomen hyvinvointialue (poistui klo 11:40)
johtava erityisasiantuntija Juri Matinheikki, valtiovarainministeriö, poissa
pelastusylitarkastaja, Juha Virolainen, sisäministeriö (poistui klo 11:40)
johtava asiantuntija Jaana Määttälä, sisäministeriö
pelastusylitarkastaja, Jari Valtanen, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
(poistui klo 11:40)

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

2. Hyvinvointialueen tilannekatsaus ja toimenpide-ehdotusten toimeenpanon vaihe sekä jatkosuunnitelmat

Hyvinvointialuejohtaja antoi katsauksen hyvinvointialueen ajankohtaisiin aiheisiin. Hyvinvointialueen toimintakyky on säilynyt hyvänä johdossa tapahtuneista muutoksista huolimatta. Aluehallitus käsitteli palveluverkon toista vaihetta, palvelustrategiaa sekä talousarviota, jotka käsitellään 9.12.2025 pidettävässä aluevaltuuston kokouksessa. Palveluverkkoesitys hyväksyttiin pääosin aluehallituksessa, mutta kolme muutosesitystä hyväksyttiin. Muutokset eivät vaikuta kuitenkaan arvioon siitä, millaisia taloudellisia vaikutuksia voidaan saavuttaa palveluverkon toisen vaiheen toimeenpanolla. Käytännössä muutokset liittyvät kolmen sote-pisteiden toiminnan sisältöön niin, että niiden toimintamalli muuttui alkuperäisestä suunnitelmasta. Vaikutus ei ole euromääräinen, mutta voi hankaloittaa toiminnan uudistamista käytännön tasolla. Uudessa hyvinvointialuestrategiassa keskiössä on talouden ja toiminnan yhteensovittaminen.

Hyvinvointialue on päättänyt hakea valtiolta lisärahoitusta aluehallituksen 26.11.2025 kokouksessa. Kyseisessä kokouksessa käsiteltiin myös loppuvuoden talousarviomuutoksia. Tuorein muutostalousarvio 2025 perustuu lokakuun talouden tilanteeseen. Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa sekä ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on painetta uusille ylityksille. Alijäämä ennuste on nyt 80,3 M€. Konsernipalvelut, pelastustoimi ja sote muutoin on toteutumassa budjetoitua paremmin, jotka hieman kompensoivat tilannetta. Myös rahoituksen oikaisuvaatimuksen käsittely on hallinto-oikeudessa käynnissä.

Arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset on viety tiedoksi aluevaltuustolle. Tässä vaiheessa ne merkitään tiedoksi ja varsinaiset toimenpiteet viedään päätökseen normaalin prosessin mukaan. Arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten toimeenpanoon on muodostettu projektiryhmä, joka edistää toimia ja seuraa sekä raportoi niiden etenemisestä. Samalla hyvinvointialue on valmistautunut tuottamaan VM:n arviointiryhmän loppuraporttiin materiaalia.

Hyvinvointialueella on nyt käyty laajat YT:t liittyen ensi vuoden talousarvioon. Yhteensä 492 työtehtävää on päättymässä sopeutustoimien seurauksena ja palvelussuhteen ehtojen muutoksia sekä muita työtekemiseen liittyviä muutoksia tulisi enintään 819 henkilölle.

3. Hyvinvointialueen pelastustoimen palveluiden kehittäminen ja talouden sopeuttaminen (liite 2)

3.1. Hyvinvointialue esitteli yhteenvedon ja johtopäätökset etukäteen toimitetusta materiaalista.

Hyvinvointialue on lähtenyt korjaamaan toimintavalmiutta, jossa on saatu hyviä onnistumisia aikaan ja rekrytointi on onnistunut erinomaisesti. Jyväskylän alueen pelastustoiminnan toimintavalmius edellyttää korjauksia vuoden 2026 loppuun mennessä. Sen toteuttamiseen liittyy lainanottovaltuuden muutoshakemus,

joka on VM:ssä käsittelyssä. Keuruun paloaseman toimintavalmius muutetaan 24/7 toiminnaksi. Sen edellyttämä toimintamenolisäys ei kuitenkaan vielä näy vuoden 2026 talousarviossa. Ensi vuonna laskennallisen rahoituksen allokatio pelastustoimeen tulee olemaan hieman vuotta 2025 pienempi. Keski-Suomessa on väestömäärältään kasvavia alueita, minkä myötä myös onnettomuuksien määrä kasvaa. Lisäksi on väestömäärältään väheneviä kuntia, joissa toimintavalmiuden ylläpito haastaa aluetta. Hyvinvointialueella on yhteensä 45 paloasemaa ja alue on riskianalyysiin pohjautuen arvioinut jokaisen paloaseman tarpeen olevan perusteltu. Mikäli sopimushenkilöstöä eikä tarvittavia suorituskykyjä saada tarpeeksi jatkossa, voi se aiheuttaa muutoksia toimipisteverkossa. Riskiruutu-arviot tehdään vuosittain, joka tuo dynaamisuutta palveluverkon suunnitteluun ja haastaa pysyvien toimipisteiden sijoittamista. Jyväskylän alueen uuden toimipisteen sijoittuminen on suunniteltu niin, että sen kautta pystytään turvaamaan vasteaikoja myös tulevaisuudessa. Ensihoitoyksiköitä on alueella integroitu paloasemille. Sote-palveluverkon integraatiossa hyödynnetään paloasemaverkkoa. Samoihin toimipisteisiin voidaan integroida myös sote-palveluita, kuten hoitajavastaanottoa. Pelastusjohtaja Mensala korosti, että on tärkeää, että palvelut ovat oikeissa paikoissa ja oikeilla mitoituksilla.

Henkilöstön tehokkaampi hyödyntäminen on sopeutustoimien ytimessä. Talouden osalta toteutetaan suunnitellut sopeuttamistoimet ja se edellyttää henkilöstön uudelleensijoittamisia. Kolmosriskiluokan alueilla on tehty sopeuttamistoimia ja talousarvion 2026 mukainen säästö tullaan toteuttamaan varallaolon vähentämisenä. Pelastajat toimivat myös ensihoitokierrossa ja resurssointia voidaan edelleen kehittää. Päälystö- ja asiantuntijatehtävissä säästöpotentiaali on hyödynnetty alueen näkökulman mukaan täysin. Pelastajaresurssia on jouduttu keskittämään Jyväskylään ja maakuntien alueilta (kolmosriskiluokan alueet). Onnettomuuksien ehkäisyssä on paine lisätä henkilöstöresurssia.

Sopimushenkilöstöä on hyvinvointialueella noin 900. Hyvinvointialue on käyttänyt 5 M€ sopimus- ja sivutoimisten henkilöiden korvauksiin, joka on muita hyvinvointialueita korkeammalla tasolla. Hyvinvointialue näkee, että motivoiva korvaus on edellytys sille, että henkilöstön pitovoima sopimuspalokuntatoiminnassa voidaan ylläpitää.

Pelastustoimella on kiinteistöistä tarkka tilannekuva ja tiivis yhteistyö tilapalveluiden kanssa. Paloasemaverkossa on investointivelkaa, joka edellyttää tulevaisuudessa uudisrakentamista ja korjausrakentamista. Osa investoinneista voidaan siirtää vuoteen 2030 saakka, mikä antaa lisää aikaa arviolle siitä, mihin suuntaan palvelutarve kehittyy mm. Jyväskylän seudulla. Kaluston osalta hyvinvointialueen investointivelka on merkittävä. Yhteishankintoja on tehty Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa, ja saavutettu merkittäviä taloudellisia hyötyjä. Hankintojen tehostamiseen ja hankintayhteistyöhön panostetaan jatkossakin. Säästöjä on kuitenkin saatavissa kilpailutus- ja hankintaosaamista kehittämällä. Digitaalisia ratkaisuja, kuten pelastustoimen kansallinen tietojärjestelmä, ollaan ottamassa käyttöön onnettomuuksien ehkäisytyössä. Digitaalisia ratkaisuja voidaan hyödyntää lisäksi asiakaspalvelussa (päivystävä palotarkastaja), onnettomuuksien ehkäisytyössä sekä valvonnassa. Lisäksi otetaan käyttöön KEJO-järjestelmä.

Pelastustoiminnan yhteistyöalueiden yhteistyö on lähtenyt hyvin liikkeelle ja koetaan toimivaksi. Yhteistyötä voidaan entisestään syventää ja kehittää erityisesti hankintojen osalta, mutta myös suunnittelussa. YTA-sopimus on tehty pelastuslaitosten välillä mm. tilanne- ja johtokeskuksen toiminnasta. Kaiken laskutuksen osalta tarkistetaan kustannusvastaavuus vuosittain.

3.2. Keskustelu jatkovalmistelusta

Keskustelussa tunnistettiin hyvinvointialueen sopeuttamisen potentiaali henkilöstöresurssien käytön tehostamisesta ja uudelleen kohdentamisesta, yhteistyön syventämisestä pelastustoiminnan itäisellä yhteistyöalueella, sekä muiden hyvinvointialueiden kanssa. Todettiin, että pelastustoimessa tehdään paljon myös kansallista yhteistyötä, mistä myös Keski-Suomen hyvinvointialue hyötyy. Lisäksi tulee tarkastella pelastuslaitoksen tehtävien-kustannusvastaavuutta.

4. Arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset

Asia jätettiin pöydälle ja mahdollisia toimenpide-ehdotuksia tai suosituksia voidaan antaa pelastustoimen osalta seuraavassa kokouksessa.

5. Viestintä

Sovittiin kokouksesta tiedottamisesta, eli siitä, että asian käsittelyä jatketaan 19.1.2026 kokouksessa.

6. Muut asiat

Käytiin läpi arviointiryhmän loppuraportin valmistelun prosessia ja työnjakoa valmisteluun liittyen. Arviointiryhmän toimikausi päättyy kesäkuussa 2026. Alijäämän kattamisaikataulu ja määrärahojen kohdennus toimialoille vuoteen 2030 saakka päätetään 9.12.2025 aluevaltuustossa. Tarkoitus on, että arviointiryhmän loppuraporttiin viedään taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisemmalla tasolla sopeutustoimet ja niiden taloudellinen vaikutus vuoteen 2030 saakka. Yksilöidyistä toimista päättää aluevaltuusto ennen arviointiryhmän toiminnan päättymistä. Soveltuva kokous asian käsittelylle aluevaltuustossa olisi 9.6.2026.

7. Seuraavat kokoukset

19.1.2026 klo 8:30–16 Jyväskylä

18.2.2026 klo 8:30–16 Teams

19.3.2026 klo 8:30–16 Teams

22.4.2026 klo 8:30–16 Helsinki

21.5.2026 klo 8:30–16 Jyväskylä

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12:20

Liitteet

Liite 1. Pöytäkirja 12.11.2025 kokouksesta

Liite 2. Hyvinvointialueen etukäteismateriaali

VN/19137/2025-VM-13

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: